

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către avocatul Aurelia Parpalac,
în interesele lui Ion Bolozan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bolozan împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 05 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de Ion Bolozan și avocatul Aurelia Parpalac, în interesele lui Ion Bolozan,

*(Dosarul nr. 2r-26/25
NR. PIGD 2-23040668-01-2r-22012025)*

Respinsă cererea apelantului de repunere în termen a apelului. Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. N. Mazur,
Curtea de Apel Chișinău, jud. D. Dulghieru, A. Cașcaval, R. Pulbere

02 aprilie 2025

Copia corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către avocatul Aurelia Parpalac, în interesele lui Ion Bolozan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 martie 2023, Ion Bolozan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, prin care a solicitat încasarea sumei de 45 000 lei cu titlu de prejudiciu material și a prejudiciului moral în sumă de 655 000 lei.

2. Prin hotărârea din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Bolozan.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Ion Bolozan prejudiciu moral în mărime de 50 000 lei.

În rest, cerințele privind încasarea prejudiciului material de 45 000 lei și prejudiciului moral în sumă de 605 000 lei de la Ministerul Justiției al RM, Ministerul Afacerilor Interne al RM, Procuratura Generală a RM prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, s-a respins ca fiind neîntemeiate.

3. Invocând netemeinicia hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 30 aprilie 2024, Ion Bolozan și la 07 mai 2024, avocatul Aurelia Parpalac, acționând în interesele lui Ion Bolozan, au declarat apel prin care au solicitat casarea în partea a hotărârii instanței de fond, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii înaintate. Totodată, avocatul Aurelia Parpalac a solicitat și repunerea în termen a cererii de apel, motivând că apelantului i-a fost eliberat dispozitivul hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 05 aprilie 2024, la adresarea personală a acestuia, iar ulterior luând cunoștință cu hotărârea motivată la 29 aprilie 2024, avocatul Aurelia Parpalac a formulat și a depus împreună cu apelantul apelul motivat.

4. Prin încheierea din 05 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de Ion Bolozan și de avocatul Aurelia Parpalac în numele și interesele lui Ion Bolozan cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, și s-a restituit apelul declarat de Ion Bolozan și de avocatul Parpalac Aurelia în numele și interesele lui Ion Bolozan, împotriva hotărârii din 11 martie

2024 a Judecătoriai Chişinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bolozan împotriva Ministerului Finanţelor al RM, Ministerului Justiţiei al RM, Ministerului Afacerilor Interne al RM, Procuraturii Generale a RM cu privire la repararea prejudiciului material şi moral, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanţa a refuzat să efectueze repunerea în termen.

5. La 19 decembrie 2024, prin intermediul poştei terestre, avocata Aurelia Parpalac, acţionând în numele şi interesele lui Ion Bolozan, a declarat recurs împotriva încheierii din 05 noiembrie 2024 a Curţii de Apel Chişinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii recurate, cu soluţionarea prin decizie a problemei în fond de admitere a cererii de repunere în termen a apelului şi restituirii cauzei spre examinare a apelului în instanţa de apel.

6. În susţinerea recursului reprezentantul recurentului a invocat că lui Ion Bolozan i-a fost eliberat dispozitivul hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriai Chişinău, sediul Centru la data de 05 aprilie 2024. Ulterior, la 29 aprilie 2024, fiind depus apel motivat de către avocat, s-a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului în temeiul art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, deoarece hotărârea primei instanţe a primit-o la 05 aprilie 2024.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 425 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

8. Art. 427 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.”

9. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Sancţiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum şi în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

10. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, stipulează că:

„Participanţii la proces sunt obligaţi să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligaţiilor procedurale, se aplică sancţiunile prevăzute de legislaţia procedurală civilă”.

11. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Participanţii la proces sînt obligaţi să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale. Instanţa judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmăreşte tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă definește:

„Termenul de procedură ca fiind este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

13. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă prescrie că:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

14. Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

15. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă indică că:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanța.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

16. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116”.

17. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, copia încheierii motivate din 05 noiembrie 2024 a

Curții de Apel Chișinău a fost notificată lui Ion Bolozan și avocatului Aurelia Parpalac, prin intermediul poștei terestre (f.d. 195), însă confirmarea recepționării la materialele cauzei lipsește. Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, cererea de recurs fiind depusă prin intermediul oficiului poștal la 19 decembrie 2024. (f.d. 198-202)

19. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Aurelia Parpalac, în interesele lui Ion Bolozan împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

20. Din materialele cauzei rezultă că, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 aprilie 2024, Ion Bolozan și la 07 mai 2024, avocata Aurelia Parpalac, acționând în interesele lui Ion Bolozan, au declarat apel, prin care au solicitat casarea în partea a hotărârii instanței de fond, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii înaintate. Totodată, avocata Aurelia Parpalac a solicitat și repunerea în termen a cererii de apel, motivând că apelantului i-a fost eliberat dispozitivul hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 05 aprilie 2024. Ulterior luând cunoștință cu hotărârea motivată, la 29 aprilie 2024, a formulat și a depus apel motivat.

21. În contextul prevederilor art. 369 alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă, enunțate la pct. 17, prin încheierea din 05 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de Ion Bolozan și de avocata Aurelia Parpalac în numele și interesele lui Ion Bolozan cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, și s-au restituit apelul declarat de Ion Bolozan și de avocata Aurelia Parpalac în numele și interesele lui Ion Bolozan împotriva hotărârii din 11 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

22. Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, aceasta este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului.

23. Astfel, termenul de declarare a apelului în baza art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, este de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii și a început să curgă de la 12 martie 2023, ziua imediat următoare datei adoptării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 10 aprilie 2023, inclusiv (zi de miercuri), însă, atât apelul nemotivat declarat la 30 aprilie 2024 (f.d. 137), cât și apel motivat declarat de către avocatul Aurelia Parpalac, în interesele lui Ion Bolozan la 07 mai 2024 (f.d. 140-144), au fost depuse peste termenul de 30 de zile.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că avocatul Aurelia Parpalac, în interesele lui Ion Bolozan, drept temei pentru repunerea în

termen, a invocat faptul că dispozitivul hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul centru i-a fost eliberat la data de 05 aprilie 2024, ulterior la 29 aprilie 2024 a făcut cunoștință cu hotărârea motivată.

25. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că nu pot fi reținute argumentele invocate în cererea de recurs de către avocata Aurelia Parpalac, care acționează în interesele lui Ion Bolozan, precum că reclamantul Ion Bolozan a primit dispozitivul hotărârii primei instanțe la 05 aprilie 2024, ulterior la 29 aprilie 2024 a primit hotărârea motivată, or, din materialele cauzei rezultă că Ion Bolozan a participat la examinarea litigiului, fiind prezent la ședințele de judecată stabilite pentru 25 octombrie 2023 și 04 martie 2024. Respectiv, în ședința de judecată din 04 martie 2024 a fost informat despre faptul că deliberarea și pronunțarea hotărârii va avea loc la 11 martie 2024, ora 11:00, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei. (f.d. 108) Mai mult, dispozitivul hotărârii i s-a comunicat în interiorul termenului de atac. Respectiv, reclamantul urma să ia măsuri și să depună apelul în termen.

26. În consecință, Completul de judecată reiterează că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

27. Mai mult ca atât, cele invocate de avocatul Aurelia Parpalac în interesele lui Ion Bolozan în susținerea omiterii termenului, nu pot fi reținute în calitate de temei pentru repunerea în termen a cererilor de apel, or, acesta a fost înștiințat despre data deliberării și pronunțării hotărârii, urmând să prezinte diligența necesară și să se intereseze în termeni utili de procesul de care avea cunoștință. Or, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după expirarea cărora valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție afirmă că în contextul legislației în vigoare în raport cu speța dată, apelantului/ recurentului i-a fost asigurate condiții reale pentru a beneficia efectiv de continuitatea procesului și de a-și valorifica drepturile sale.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că dispozitivul hotărârii nominalizate a fost plasată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la data de 15 martie 2024. Ulterior, la 09 aprilie 2024, Ion Bolozan a recepționat dispozitivul hotărârii, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8011476431AS, anexat la materialele cauzei. (f.d. 120)

30. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acțiunile recurentului nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și realiza

drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

31. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că Ion Bolozan avea obligația prezumată de a manifesta diligență și să se conformeze prevederilor legale, făcând uz în interiorul termenului legal de dreptul său de a ataca cu apel hotărârea primei instanțe, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

32. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că legiuitorul a instituit termen pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

33. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

34. În cauza Melnic v. Republica Moldova, Înalta Curte a constatat violarea securității raporturilor juridice (art. 6 § 1 al Convenției) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

35. În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra, cu normele legale precitate, instanța de recurs ajunge la concluzia că Ion Bolozan, nu a îndeplinit actul procedural în interiorul termenului legal instituit la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar Curtea de Apel Chișinău, prin

prisma art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, a soluționat cererea de repunere în termenul procedural de declarare a apelului, considerând-o neîntemeiată.

36. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Ponomaryov vs Ucraina că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

37. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 05 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

38. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către avocatul Aurelia Parpalac, în interesele lui Ion Bolozan, împotriva încheierii din 05 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bolozan împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat